

**Koncepce podpory sportu
a pohybových aktivit občanů
Ústeckého kraje
na období 2018 až 2028**

Program podpory sportu a pohybových aktivit občanů Ústeckého kraje (dále jen ÚK) je střednědobý dokument konkretizující cíle, opatření, možnosti podpory a dostupné finanční zdroje, které v komplexu umožní vyšší využití potenciálu sportu a s ním spojených aktivit ve prospěch ÚK a kvality života jeho občanů. Koncepce podpory sportu a pohybových aktivit vychází ze strategických programů rozvoje ÚK a státní koncepce ČR v oblasti sportu.

Obsah:

1. ÚVOD

- 1.1. Význam sportu, pohybových aktivit a zdravého životního stylu pro společnost a obyvatele ÚK
- 1.2. Legislativa, státní koncepce podpory sportu v ČR a doporučení EU
- 1.3. Návaznost koncepce Stát – Kraj – Města a Obce ÚK
- 1.4. Strategie rozvoje sportu a pohybových aktivit ÚK 2018 – 2028, Akční plán, Flexní plán
- 1.5. Sociální funkce sportu a ekonomický význam pro ÚK
- 1.6. Demografická a sociologická specifika ÚK, která může podpora pohybových aktivit ovlivnit

2. SPORT V ÚK

- 2.1. Organizovaný a neorganizovaný sport, lidské zdroje ÚK, registr sportovců ÚK
- 2.2. Sportovní infrastruktura ÚK, registr sportovních zařízení ÚK
- 2.3. Financování sportu v ÚK do roku 2017

3. CÍLE KONCEPCE

- 3.1. Podpora aktivně sportujících občanů ÚK
- 3.2. Příprava a rozvoj sportovních talentů a reprezentantů ÚK v návaznosti na podporu v ČR
- 3.3. Pořádání významných sportovních akcí v ÚK regionálního a nadregionálního významu
- 3.4. Oceňování vynikajících sportovců, trenérů, ale i dobrovolných trenérů a funkcionářů
- 3.5. Rozvoj a vznik strategických sportovních zařízení v ÚK, údržba a provoz standardních sportovních zařízení v majetku sportovních spolků nebo obcí, měst nebo ÚK

4. FINANCOVÁNÍ SPORTU V ÚK

- 4.1. Podpora sportovních talentů
- 4.2. Významné sportovní akce a sportovní aktivity pořádané na území ÚK
- 4.3. Výkonnostní sport
- 4.4. Podpora pohybových aktivit obyvatel ÚK
- 4.5. Ocenění nejúspěšnějších sportovců, trenérů a funkcionářů v ÚK
- 4.6. Kvantifikace finančních prostředků

5. PRIORITY

1. ÚVOD

1.1. Význam sportu, pohybových aktivit a zdravého životního stylu pro společnost a obyvatele ÚK

Sport a pohybové aktivity občanů jsou velmi významnou součástí života společnosti s významně pozitivním dopadem do mnoha jeho oblastí. Obecně sport a pohybové aktivity jsou vnímány jako nejrozšířenější zájmová a volnočasová aktivita občanů všech věkových skupin s výrazným vlivem na zdravotní stav populace a životní styl populace, regeneraci pracovní síly apod. Vedle všeobecně přijímané a akceptované zdravotní funkce sportu je nenahraditelná jeho úloha pro harmonický rozvoj osobnosti, sociálního vědomí a formování hodnotového systému, zvláště u dospívající mládeže. Sport pomáhá občanům se sníženými schopnostmi, usnadňuje jim vyrovnání se s handicapem a usnadňuje jejich zařazení do většinové společnosti. Významná role sportu je i v oblasti výchovy, vzdělávání, sociální integrace a v prevenci negativních společenských jevů. Sport zviditelňuje a vytváří pozitivní image kraje.

Aktuálním problémem sportovního prostředí nejen v ÚK je absence společenské a politické podpory, která v důsledku znamená odchod dobrovolných trenérů a funkcionářů a tím i úbytek sportujících, zejména mládeže. Výsledkem tohoto trendu je velmi razantní pokles pravidelně sportující členské základny. V ÚK je dle prokazatelných dat zdravotní stav obyvatel dlouhodobě poznamenán dopadem průmyslové činnosti, těžebního průmyslu a zhoršenou kvalitou životního prostředí (viz zdroj ČHMÚ, ČSÚ, ČIŽP). Z výše uvedených důvodů se jeví koncepční přístup ke sportu na území ÚK jako nanejvýš žádoucí.

1.2. Legislativa, státní koncepce podpory sportu v ČR a doporučení EU

Základním legislativním dokumentem v oblasti sportu je zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře sportu“). Z těchto novelizujících předpisů je pak třeba za nejvýznamnější považovat zákon č. 230/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, který nabyl účinnosti dne 1.1.2017.

Dle **ustanovení § 1a) zákona o podpoře sportu** jsou základními prioritami podpora sportu dětí a mládeže a jejich trenérů a podpora sportovních reprezentantů České republiky. Hlavní koordinační roli přisuzuje Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“), které vypracovává návrh plánu státní politiky ve sportu a tento předkládá vládě ke schválení. MŠMT koordinuje realizaci plánu, zabezpečuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu, kontroluje použití této podpory, vytváří podmínky pro sport dětí a mládeže a jejich trenéry, pro rozvoj sportu pro všechny, pro sport zdravotně postižených občanů a pro sportovní reprezentanty České republiky a jejich účast na sportovních akcích v České republice a zahraničí atd.

Ustanovení § 5 zákona o podpoře sportu definuje úkoly krajů, které ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport. Zejména kraje zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů, zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Kraje mají ze zákona i povinnost zpracovávat plán rozvoje sportu na území kraje a zajišťovat jeho provádění.

Ustanovení § 6 zákona o podpoře sportu definuje úkoly měst a obcí, které ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport, zabezpečují rozvoj sportu pro všechny, zejména pro mládež, zabezpečují přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů, zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů. Dále obce a města kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení, zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Obec stejně jako kraj zpracovává v samostatné působnosti pro své území plán rozvoje sportu v obci a zajišťuje jeho provádění.

Aktuálně je platný i vládou schválený materiál „Koncepce podpory sportu 2016-2025 – SPORT 2025“, který předkládá směry rozvoje a podpory českého sportu, pilíře, priority, strategické cíle i podmínky naplnění v období let 2016 – 2025 a navazuje na předchozí strategické dokumenty MŠMT v oblasti sportu.

SPORT 2025 u krajů, mimo jiné, říká: Krajské samosprávy by měly zpracovávat vlastní krajské koncepce podpory sportu, které by zohledňovaly jejich významnou úlohu při finanční podpoře sportu zejména klubů, regionálních tréninkových akademií, sportovišť či sportovních událostí regionálního významu, sloužící k propagaci regionu. Kraje zpravidla nevlastní sportovní infrastrukturu a jejich dotace do sportu jsou asi třetinové, než je obvyklý průměr EU.

SPORT 2025 u měst a obcí, mimo jiné, říká: Pro financování sportu z oblasti veřejných rozpočtů jsou nejvyšší a klíčové příjmy z rozpočtu měst a obcí. Na místní úrovni je nutné řešit problém obnovy, provozu a údržby sportovních zařízení a atypického vlastnického uspořádání (převaha spolkových zařízení), které vychází z tradic, ale bez adekvátních prostředků na správu rozsáhlého majetku. Kromě infrastruktury pak města a obce podporují tradičně místní kluby na výkonnostní úrovni a sport pro všechny.

Normy EU. Evropská komise vydala v roce 2008 obecná doporučení vládám členských zemí v oblasti sportu a zdraví podporující pohybové aktivity (EU Physical Activity Guidelines, Brusel, 2008), jež se zabývají danou problematikou na národní, regionální i lokální úrovni. Z těchto doporučení vychází i některá ustanovení státní koncepce pro ČR.

Praktické závěry legislativních rámců zejména pro ÚK

- Koncepce podpory sportu a pohybových aktivit ÚK by měla vždy navazovat na formy podpory sportu státem realizované MŠMT.
- Koncepce ÚK by, kromě návaznosti na programy MŠMT, měla umět flexně navazovat na aktuální krátkodobé úpravy dotačních investičních a neinvestičních programů MŠMT.
- Koncepce ÚK by měla umět flexně reagovat na neočekávané změny forem podpory stran MŠMT.

1.3. Návaznost koncepce Stát – Kraj – Města a Obce ÚK

MŠMT, kraje, města a obce jsou dle zákona, každý v samostatné působnosti, příjemcem finančních prostředků na podporu sportu a pohybových aktivit od státu.

Proto je cílem strategického dokumentu definovat cílové oblasti podpory jednotlivých příjemců ze státního rozpočtu (programy MŠMT, programy ÚK, programy měst a obcí na území ÚK),

a to z několika důvodů:

- nezdvajování podpor v hladině stát, kraj, města a obce,
- nalezení alespoň základních příspěvků pro minoritní pohybové aktivity,
- společná kontrola poskytnutých prostředků,
- společná eliminace nekorektních žadatelů.

1.4. Strategie rozvoje sportu a pohybových aktivit ÚK 2018 – 2028, Akční plán, Flexní plán

V zájmu harmonického rozvoje ÚK byly přijaty a jsou postupně naplňovány dlouhodobé, strategické a rozvojové plány ÚK. Jedním z dalších dokumentů je strategický dokument Koncepce podpory sportu a pohybových aktivit ÚK 2018 –2028, který navazuje na uvedené koncepční a strategické materiály ÚK, na doporučení MŠMT, EU, ap.

Strategický dokument Koncepce podpory sportu a pohybových aktivit je vypracován v časové ose 10 let doporučené MŠMT. Z důvodu předpokládaných aktualizací stran MŠMT pracují předkladatelé s materiálem ve třech časových osách.

• Koncepce podpory sportu a pohybových aktivit ÚK	2018 až 2028
• Akční plán podpory sportu a pohybových aktivit ÚK	dva roky
• Flexní plán podpory sportu a pohybových aktivit ÚK	aktuální změny

Koncepce podpory sportu a pohybových aktivit ÚK

Materiál je komplexním souborem strategické vize podpory sportu a pohybových aktivit v ÚK, v časové ose 10 let. ÚK zde definuje svou ambici propojit podporu sportu a pohybových aktivit na území ÚK i se zákonem definovanou podporou stran měst a obcí ÚK. Dominantním cílem strategického materiálu je maximálně široká a cílená podpora.

Akční plán podpory sportu a pohybových aktivit ÚK

Akční plán je krátkodobý dokument v doporučené ose dvou let a je prostředkem krátkodobého řešení navazující na reálnou situaci.

Flexní plán podpory sportu a pohybových aktivit ÚK

Flexní plán je krizové řešení, které se nemusí v době platnosti trvání koncepce uplatnit. Flexní plán je do strategického řešení vložen jako pojistka, která umožní řešit neočekávané ekonomické výpadky.

1.5. Sociální funkce sportu a ekonomický význam pro ÚK

Sport a pohybové aktivity jsou přirozenou náplní volného času nejen pro mládež. Jako prostředek k výchově, vzdělání, formování osobnosti a sociálních vazeb bývá využíván k eliminaci patologických společenských jevů. Tato funkce sportu není v ÚK dostatečně, cíleně a programově využívána. Chybí projekty propagující pravidelný pohyb a sport jako přirozenou součást zdravého životního stylu, přinášející možnost seberealizace, relaxace, aktivní i pasivní zábavy. Tento stav se snaží v krátké časové ose řešit připravovaný Akční plán.

Ekonomické přínosy sportu jsou prokázány domácími (Analýza financování sportu v ČR, MŠMT, 2009, Koncepce financování sportu v ČR, KPMG) i zahraničními studii, včetně nejznámější citace z Davoského ekonomického fóra: „*Jeden dolar investovaný státem do pohybových aktivit obyvatel ušetří státu 4 dolary ve zdravotnictví*“.

Vzhledem k některým specifickým podmínkám ÚK, jako je například zhoršená kvalita životního prostředí, vyšší míra nezaměstnanosti, sociální rozdíly mezi skupinami obyvatel, potenciální riziko sociálních konfliktů, existuje zejména na území ÚK reálný předpoklad návratnosti prostředků investovaných do podpory projektů v oblasti sportu a pohybových aktivit.

1.6. Demografická a sociologická specifika ÚK, která může podpora pohybových aktivit ovlivnit

Z velkého množství dat, charakterizujících sociální demografickou a společenskou úroveň života obyvatel ÚK vyplývá, že ÚK stojí v mnoha parametrických hodnotách na negativním pólu hodnot, které definují kvalitu života. V materiálu je uvedeno „ **jen 10** “ významných, negativních, parametrických ukazatelů spojených s kvalitou života v ÚK. Všechny vybrané parametrické ukazatele jsou dle rozsáhlých a prokázaných studií v Evropě, USA, Kanadě a dalších zemích poměrně lehce napravitelné cílenou podporou sportovních a pohybových aktivit.

Významné negativní parametry spojené s kvalitou života v ÚK¹:

- ÚK je na prvním místě v otylosti dětí,
- UK má nejvíce občanů postižených civilizačními chorobami v produktivním věku,
- UK patří ke krajům s nejnižším průměrným věkem dožití,
- ÚK je na posledním místě ve stupni vzdělání obyvatel,
- UK je na prvním místě v počtu exekucí,
- ÚK je na předposledním místě ve výši příjmů obyvatel,
- ÚK je na prvním místě v odchodu obyvatel, 600 osob ročně opouští ÚK,
- ÚK je na prvním místě v poklesu členské základny sportovců 2010 až 2017,
- ÚK je na prvním místě v poklesu členské základny sportující mládeže 2010 až 2017,
- ÚK standardně podporuje mládež v době školní výuky, ale nejméně podporuje volnočasové a zejména pohybové aktivity mládeže po odchodu dětí ze školy.

Cílenou podporou maximálního počtu svých obyvatel ve sportovních a volnočasových aktivitách může ÚK velmi efektivně eliminovat nebo posunout řadu výše uváděných negativních charakteristik.

2. SPORT V ÚK

2.1. Organizovaný a neorganizovaný sport, lidské zdroje ÚK, registr sportovců ÚK

Organizovaný sport v ÚK zajišťuje řada střešních sportovních organizací s různou regionální strukturou od regionální, župní, okresní přes krajskou, ale i s jednostupňovou celostátní. Jedná se zejména o ČUS, Sokol, AŠSK, ATJSK, SSS ČR a další menší sportovní organizace, okresní, krajské i národní sportovní svazy a zapsané spolky. Všechny uvedené spolky organizují a rozvíjí na území ÚK svou vlastní sportovní činnost.

Ve sportovních spolcích je organizováno daleko více občanů, než ve všech dalších formách zájmových činností. Aktuální přesný stav členské základny není k dispozici z důvodů nejednotné evidence v prostředí střešních organizací.

---

¹ zdroj ČSÚ

Předpokládaný počet registrovaných sportovců v ÚK je dle dostupných dat a kvalifikovaného odhadu cca těsně nad počtem 100.000 obyvatel v ÚK. Kvalifikovaným odhadem lze predikovat další dvě skupiny sportujících obyvatel ÚK: 30.000 obyvatel, kteří sportují pravidelně bez zapojení do sportovních spolků a 50.000 obyvatel, kteří nejsou členi spolků a sportují nárazově, individuálně.

Od roku 2008 dochází k úbytku sportujících. Trendová křivka poklesu se v posledních letech částečně zastavuje, přesto lze konstatovat, že na území ÚK ubylo přes 30% registrované sportující mládeže a cca 25% sportujících dospělých.

Za první pozitivní trendový parametr lze v této souvislosti považovat první zvýšení členské základny zatím jen v jednom dílčím segmentu – mladší žákyně. V tomto segmentu došlo ve třech okresech ÚK k zvýšení členské základny nad hodnoty před rokem 2010 (uvedený údaj je z databáze ČUS). Mezi sporty se zvýšenému zájmu v ÚK těší fotbal, lední hokej, basketbal, házená, volejbal, florbal, atletika, judo, karate. Současně se velmi zvyšuje zájem o rekreační sportovní aktivity, zejména o ekonomicky nenáročné formy pohybu, běh a cyklistiku. Zvýšený zájem je ale i o běžecké a sjezdové lyžování, tenis.

Velkým problémem nejen ÚK je dramatický úbytek trenérů a osob, které by byly ochotny věnovat svůj čas organizačním činnostem ve sportovních spolcích a klubech.

Neorganizovaný sport představuje další širokou skupinu občanů, kteří se věnují většinou příležitostně pohybovým aktivitám na rekreační úrovni. Tato činnost je částečně vykonávána pod odborným vedením, formou sportovních služeb komerčního charakteru, převažují však spontánní sportovní aktivity provozované individuálně. V širokém spektru aktivit dominují turistika, cyklistika (cykloturistika), moderní formy kondičního cvičení, klasické a alpské lyžování.

2.2. Sportovní infrastruktura ÚK, registr sportovních zařízení ÚK

ÚK disponuje středním počtem sportovních zařízení a materiálně technické základny pro výkonnostní sport. Kvalita sportovních zařízení na území ÚK je v průměru nízká až velmi nízká, většinou z důvodu absence prostředků na provoz a údržbu. Standardní sportoviště na území ÚK využívají zastaralé a nákladné technologie (zejména energetické), řada zařízení je na pokraji životnosti. Mnohá sportoviště, zejména sportoviště v majetku sportovních spolků, vyhovují jen s problémy z hlediska bezpečnosti a hygienických norem. Mírně lepší úroveň je u sportovišť v majetku měst a obcí nebo u sportovišť, která provozují města a obce.

Výjimkou je několik nově zřízených sportovišť jako například Labe Aréna, lyžařské sjezdové areály, golfové areály, tenisová centra, nový sportovní areál v Chomutově apod. Tyto areály jsou vybudovány nově a většinou s významnou podporou státních prostředků (stát, kraj, město), eventuálně s podporou EU.

Největší část sportovišť je historicky ve vlastnictví a správě sportovních klubů. Část sportovních zařízení je v majetku měst a obcí, část vlastní soukromé osoby a obchodní společnosti, část vlastní kraj (středoškolská sportoviště). ÚK průběžně investuje v rámci finančních možností do oprav, údržby ale i výstavby tělocvičen a školních hřišť. V posledním roce to byla např. generální oprava střechy nad tělocvičnou (Gymnázium Děčín, p. o.) nebo přístavba bazénu a tělocvičny (OA a SOŠ zemědělská a ekologická, Žatec, p. o.).

Sportovní kluby jako vlastníci zařízení mají zásadní problémy nejen s údržbou, ale i s vlastním provozem. Doporučeným postupem je převod vlastnictví zejména sportovních

spolků dohodou ze sportovních klubů na obec. Odhadovaná hodnota majetku sportovních zařízení v majetku sportovních spolků je více než 4,5 MLD Kč, velká zařízení jako Labe Aréna nebo zimní stadiony, plavecké haly, velké městské sportovní areály apod. představují majetek ještě vyšší.

ÚK má příznivé podmínky pro provozování sportovních a pohybových aktivit v přírodě. K dispozici je poměrně dobře udržovaná síť turistických a běžeckých tras a cyklostezek. Kraj disponuje atraktivním prostředím Krušných hor a Českého středohoří. K pohybovým aktivitám jsou využívány vodní toky a vodní plochy.

Labe aréna, z. s. je výsledkem spolupráce ÚK a sportovních subjektů (Českého olympijského výboru, Českého svazu veslování, Českého svazu kanoistiky, dále Města Štětí, Města Hořky, Klubu vodních sportů Štětí a Sportcentra Račice).

V tomto areálu proběhlo ve spolupráci s Ústeckým krajem několik mezinárodních sportovních akcí např.: Mistrovství Evropy juniorů ve veslování 2015, Mistrovství světa v rychlostní kanoistice 2017 a Mistrovství Evropy ve veslování 2017. A další významné akce jsou připravovány v roce 2019 např. Světové poháry, Mezinárodní regaty, Mistrovství ČR, Hry 3. tisíciletí, Letní olympiáda mládeže, Labský čtyřboj, atp.

Vytvořením unikátního komplexu s výjimečnými aktivitami se otevírá potenciál pro pozitivní profilaci Ústeckého kraje v rámci celé České republiky. Projekt Labe aréna přináší také příležitost pro prezentaci Ústeckého kraje a rozvoj příhraniční spolupráce.

Na území ÚK se nacházejí další strategická sportovní zařízení, ve kterých se pořádají tradiční i jednorázové akce mezinárodního významu, a která mají celospolečenský význam pro ÚK.

2.3. Financování sportu v ÚK v roce 2017

ÚK se každoročně snaží podporovat sportovní a pohybové aktivity ze svého rozpočtu. Výše finančních prostředků investovaných na podporu sportu je ovlivněna organizací mezinárodních sportovních akcí, jakými jsou Mistrovství světa v rychlostní kanoistice, Mistrovství Evropy ve veslování, Memorial Air show, Závod míru juniorů, Tour de Feminin, Mattoni 1/2Maraton, European Handbike Cirkuit aj.

Dlouhodobě ÚK uvolňuje na podporu pravidelných sportovních aktivit:

- 17 milionů Kč na podporu talentované mládeže klubů s širokou mládežnickou základnou,
- 7 milionů Kč, grant na podporu akcí a aktivit sportovních spolků,
- 3 miliony Kč na výjezd mládežnické reprezentace ÚK na ODM.

3. CÍLE KONCEPCE

Koncepce stanovuje oblasti, charakter, rámcový objem a priority podpory sportu a pohybových aktivit tak, aby byly vytvořeny podmínky pro rozvoj a plné využití potenciálu sportu v kraji. Jejím cílem je stabilizovat finanční podporu a zajistit trvale udržitelný rozvoj sportu ve všech jeho formách, pohybových aktivit a příležitostech pro občany kraje. Podpora by se měla dotknout zejména obyvatel kraje, sportovních institucí a oddílů a v neposlední řadě jeho návštěvníků. Koncepce se zaměřuje prioritně na oblasti vycházející z cílů opatření (Akční plán 2018 - 2020) na jejichž základě by měl kraj podpořit zejména:

- podpora aktivně sportujících občanů ÚK,
- příprava a rozvoj sportovních talentů v ÚK,
- významné sportovní akce v ÚK republikového a mezinárodního charakteru,
- oceňování vynikajících sportovců, sportovních kolektivů a trenérů kraje,
- výstavba, údržba a provoz strategických sportovních zařízení v majetku obcí, měst a sportovních organizací v ÚK.

Koordinaci této koncepce zajišťuje Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Krajského úřadu Ústeckého kraje ve spolupráci s Komisí pro sport a volný čas Rady ÚK.

3.1. Podpora aktivně sportujících občanů ÚK

Primárním cílem koncepce je vytvářet podmínky pro sport a pohybové aktivity a zapojit do pravidelných i příležitostných pohybových aktivit široké vrstvy obyvatel, zejména děti a mládež, včetně handicapovaných občanů viz zákonná ustanovení platná pro ÚK ze zákona o podpoře sportu.

Ekonomickým a věcným cílem koncepce je dosáhnout synergickou ekonomickou podporou státu, ÚK a jeho obcí, zlepšení podmínek pro provozování pohybových aktivit v kraji a tím zvýšit zájem obyvatel o aktivní pohyb, sport a zdravý životní styl.

Průběžným cílem Koncepce je posunout v hodnotovém žebříčku obyvatel ÚK pohyb vedoucí k aktivnímu využití volného času, regeneraci pracovní síly a pohyb jako péči o zdraví mezi aktivity, které se stanou nedílnou součástí života obyvatel ÚK.

3.2. Příprava a rozvoj sportovních talentů a reprezentantů ÚK v návaznosti na podporu v ČR

Plošná podpora sportující mládeže je na území ČR, tedy i na území ÚK, zajištěna poměrně dobře. Mládež je podporována MŠMT Programem VIII. - Organizace sportu ve sportovních klubech. Z tohoto programu se dostane, na základě žádostí sportovních klubů, do ÚK ročně cca 70 mil. Kč pro mládežnické sportovce.

Systém přípravy sportovních talentů je v ČR poměrně dobře zajištěn prostřednictvím státní podpory na úrovni základního školství, středního školství, národních sportovních svazů, systému podpory sportovních talentů v klubech, ve sportovních centrech i resortních sportovních centrech.

V ÚK je již dlouhodobě zavedená systematická podpora účasti jeho reprezentantů na ODM. Podpora talentů probíhá v kraji v několika úrovních. Velmi dobré zkušenosti jsou s podporou klubů hrajících nejvyšší soutěž, kde fungují jako nosné kluby a navozují další spolupráci s ostatními kluby v kraji. Cílem je zejména udržet širokou základnu sportující mládeže ve sportech jako je fotbal, házená, lední hokej, volejbal a basketbal. Kromě této celoroční podpory vynakládá ÚK finanční prostředky na účast na Olympiádě dětí a mládeže.

V případě politické vůle a uvolnění finančních prostředků z rozpočtu kraje lze formy podpory rozšířit o další samostatné tituly jako například: speciální podpora klubů, oddílů, eventuálně jednotlivců, kteří svou sportovní přípravu realizují více než 3x týdně.

3.3. Pořádání významných sportovních akcí v ÚK regionálního a nadregionálního významu

Uspořádání významné sportovní akce je vždy výsledkem mnohaleté složité práce pořadatelů. Před pořádáním skutečně významné sportovní akce musí pořadatel prokázat pořadatelskou kvalitu na několika menších sportovních akcích a musí splnit velmi náročná ekonomická kritéria většinou evropských a světových federací.

Koncepce sportu a pohybových aktivit ÚK proto kategorizuje sportovní akce do tří kvalitativních úrovní:

- a) Sportovní akce nadregionálního významu. Do této kategorie je zařazeno pořádání MS, ME, Světový pohár, finále světového poháru, kvalifikace na OH, kvalifikace na MS, ME, ODM, případně po individuálním posouzení i jiné akce.
- b) Sportovní akce regionálního významu je MČR, krajské přebory ve významných sportech, významné mezinárodní akce bez kreditu ME, MS apod. Spodní hranice této kategorie bude vždy posouzena individuálně.
- c) Ostatní sportovní akce. Další sportovní akce, které nesplňují výše uvedené parametry

ÚK podporoval a bude podporovat pořádání významných sportovních akcí na svém území, a to hlavně z důvodu prezentace kraje, ale i z důvodu ekonomického přínosu, zvýšení image regionu a možností většího počtu třeba jen krátkodobých pracovních příležitostí.

3.4. Oceňování vynikajících sportovců, trenérů, ale i dobrovolných trenérů a funkcionářů

Ocenění kvalitních sportovních výsledků a odpovídající společenské poděkování všem, kteří se na realizaci sportovní činnosti podílejí, je standardním vyjádřením poděkování za reprezentaci Ústeckého kraje a práci s mládeží. Ústecký kraj již každoročně vyhodnocuje a oceňuje nejúspěšnější sportovce, sportovní družstva, trenéry a cvičitele v regionu za vynikající sportovní výkony a výchovu sportovců. Oceněním nejúspěšnějších sportovců kraje je zvýrazněn společenský význam sportu. Jména oceněných sportovců jsou zveřejňována v regionálních sdělovacích prostředcích a na internetových stránkách Ústeckého kraje. Nepravidelně probíhají i různá přijetí úspěšných sportovců a sportovních družstev u nejvyšších představitelů kraje.

3.5. Rozvoj a vznik strategických sportovních zařízení v ÚK, údržba a provoz standardních sportovních zařízení v majetku sportovních spolků nebo obcí, měst nebo ÚK

Na území Ústeckého kraje se aktuálně nacházejí jen dvě strategická sportovní zařízení. Fotbalový stadion v Teplicích, který splňuje parametry na významné mezinárodní akce - FIFA, UEFA a sportovní komplex Národního olympijského centra Labe Aréna v Račicích. Jedná se o sportoviště, které každoročně hostí významné sportovní a mezinárodní akce ve veslování a rychlostní kanoistice. V případě delimitace státních příspěvků MŠMT bude kraj podporovat i provoz a údržbu ostatních sportovních zařízení na území kraje.

4. FINANCOVÁNÍ SPORTU V ÚK

Struktura financování sportu bude vždy určována v závislosti na výši alokovaných finančních prostředků. Dále bude každoročně vycházet ze stanovených cílů programu podpory sportu a pohybových aktivit občanů, které bude Ústecký kraj postupně naplňovat.

Záměrem kraje je udržet stávající strukturu financování sportu a na základě navyšování finančních prostředků financovat z rozpočtu kraje následující strategické oblasti podpory sportu:

- podpora sportovních talentů,
- významné sportovní akce a sportovní aktivity pořádané na území kraje,
- podpora pohybových aktivit obyvatel ÚK,
- ocenění nejúspěšnějších sportovců, trenérů a funkcionářů.

4.1. Podpora sportovních talentů

Na základě zákonné povinnosti a na základě synergické podpory sportu v Ústeckém kraji v hladině stát – kraj – obec si v segmentu „podpora pohybových aktivit mládeže“ **vybral Ústecký kraj podporu talentované mládeže.**

Toto rozhodnutí, podpořit cíleně talentovanou mládež, učinil ÚK na základě dohody s představiteli Severočeského svazu měst a obcí, které bude v obcích ÚK podporovat mládež zejména plošně. Tímto rozhodnutím může ÚK podpořit talentovanou mládež velmi cíleně, a proto i efektivně.

Podporu talentované mládeže zacílí kraj především (nejen) na následující projekty:

- Podpora sportovních klubů s širokou mládežnickou základnou. Základním kritériem pro podporu je systematická péče o talentovanou mládež. Jedná se o tradiční a praxí osvědčenou podporu sportovních klubů v Ústeckém kraji. V rámci sportovních klubů jsou zřízeny akademie či talentovaná centra mládeže.

Předpokládaná částka podpory je v hladině Akčního plánu 18 mil. Kč.

- Zajištění účasti mladých reprezentantů ÚK na Olympiádách dětí a mládeže (ODM). ODM je každoroční sportovní akce, kde se střídá letní a zimní verze a na které startují mládežnické výběry všech krajů ČR. Letních her se zúčastňuje celkově až čtyři tisíce sportovců, zimních přibližně polovina. Kraj hradí sportovcům dopravu, reprezentační oblečení, stravu a ubytování. Po uhrazení nákladů nutných k účasti na ODM je možné využít finanční prostředky na nákup jednotných sportovních dresů s logem ÚK, intenzivní přípravu a obnovu sportovního vybavení krajských výběrů a reprezentantů. Sportovní úroveň je velmi vysoká, v mnoha parametrech připomíná skutečnou olympiádu - oheň, slib závodníků, ceremoniály apod.

Předpokládaná částka podpory je v hladině Akčního plánu 3 mil. Kč.

- Regionální fotbalová akademie vznikla ve spolupráci se Statutárním městem Teplice, Fotbalovou asociací ČR a sportovní klubem FK Teplice. Cílem je podpora výchovy elitní fotbalové mládeže ve věku 14 – 15 let. ÚK přispívá ze svého rozpočtu 1,7 mil. Kč na ubytování a stravu, které zajišťuje Střední škola stavební v Teplicích.

4.2. Významné sportovní akce a sportovní aktivity pořádané na území ÚK

Významné sportovní akce a sportovní aktivity pořádané na území ÚK jsou podporovány z rozpočtu již od roku 2002. Dotační titul je tradiční, s propracovanými pravidly, kontrolou a ověřenou efektivitou. V rámci tohoto bývají podpořeny sportovní akce, soustředění, účast na významných sportovních akcích a vždy se jedná o děti a mládež. Dále si mohou kluby obnovit či rozšířit materiálně technické vybavení klubu. V rámci dotačního programu jsou podporovány též aktivity handicapovaných sportovců všech forem a kategorií.

Předpokládaná částka podpory je v hladině Akčního plánu 7 mil. Kč.

Mezi významné akce ÚK patří dlouhodobě podporovaný celokrajský projekt „Atletika pro děti aneb staň se atletickou nadějí Ústeckého kraje“.

Předpokládaná částka podpory je v hladině Akčního plánu 1 mil. Kč.

4.3. Výkonnostní sport

Podpora talentované mládeže, která není oprávněným příjemcem finančních prostředků ze systému podpory talentů z rozpočtu MŠMT. Její nezařazení může být způsobeno horší ekonomickou situací klubu, slabším sociálním postavením sportovců, deficitem kvalitní trenérské práce nebo jinými parametry. Tímto titulem kompenzuje ÚK talentovaným sportovcům horší startovní pozici v podmínkách ÚK.

Předpokládaná částka podpory je v hladině Akčního plánu 3 mil. Kč.

4.4. Podpora pohybových aktivit obyvatel ÚK

Tradičně dochází k podpoře činností organizací pracujících s dětmi a mládeží v oblasti volného času s cílem zajištění účelného celoročního trávení volného času.

Předpokládaná částka podpory je v hladině Akčního plánu 2 mil. Kč.

Velmi významná část podpory, směřující k péči o zdraví, k aktivnímu způsobu využívání volného času, regenerace pracovní síly včetně plánované podpory věkové skupiny 40+.

V době platnosti akčního plánu bude uvedena aktivita reálně naplánována a bude naplánováno i ekonomické krytí, které bude vloženo až do plánovaných nákladů nejdříve od roku 2020.

Předpokládaná částka podpory je v hladině Akčního plánu 0 Kč.

4.5. Ocenění nejúspěšnějších sportovců, trenérů a funkcionářů

Podstatou je ocenění úspěšných sportovců, trenérů a sportovních funkcionářů v úrovni významu kraje, okresu, města či obce v Ústeckém kraji. Na úrovni kraje se oceňování uskutečňuje tradičně pod záštitou hejtmána ÚK, jako „Cena hejtmána“, na jejíž přípravě se podílí odbor školství, mládeže a tělovýchovy. Součástí „Ceny hejtmána“ je také finanční odměna. Mimo „Cenu hejtmána“ ÚK tradičně finančně a organizačně podporuje vyhlašování Nejlepšího sportovce, Nejlepšího atleta apod.

4.6. Kvantifikace finančních prostředků

Plán ekonomické podpory sportovních a pohybových aktivit vychází ze čtyř základních skutečností:

- aktuální systematická podpora sportu a pohybových aktivit v ÚK,
- předložený materiál (viz bod 1.6) definuje negativní parametry, ve kterých je ÚK většinou úplně na posledních místech žebříčku ČR a které lze na základě zahraničních a domácích příkladů efektivně zlepšovat podporou sportu a pohybových aktivit,
- předložená podpora spojuje podporu sportu a pohybových aktivit všech forem podpory státem:
  - stát - programy MŠMT - cca 80 mil. Kč pro ÚK,
  - Ústecký kraj - vlastní podpora, která navazuje na stát a obce,
  - města a obce - vlastní podpora, která navazuje na stát a ÚK,

- podporu nelze zvýšit skokově, ale postupně, prvním krokem je Akční plán 2018.

Plán ekonomického krytí vybraných strategických cílů podpory pohybových aktivit

označení podporované aktivity	2018	2020	2022	2024	2026	2028
talent u sportovních klubů	18	20	25	25	25	25
účast na Olympiádách dětí a mládeže	3	3	3	3	3	3
výkonnostní sport	3	3	4	4	4	4
Atletika pro děti	1	2	2	2	2	2
sportovní akce a aktivity (sport)	7	8	8	8	10	10
podpora mládeže ÚK celkem	32	36	42	42	44	44
pohybové aktivity - volný čas	2	4	4	5	5	5
pohybové aktivity - aktivní volný čas 40+	0	4	4	7	7	7
pohybové aktivity obyvatel ÚK celkem	2	8	8	12	12	12
celkem	34	44	50	54	56	56

uvedené hodnoty jsou v milionech Kč (rok 2019 bude kopírovat rok 2018)

Legenda:

Označené podporované aktivity budou realizovány formou dotačních programů, výzev nebo podporou individuálních žádostí o dotaci.

- talent u sportovních klubů – tato podporovaná aktivita je již každoročně řešena vyhlášeným dotačním programem, akční plán počítá s navýšením alokace finančních prostředků
- účast na olympiádách dětí a mládeže – tradičně podporovaná aktivita, v téhle chvíli za daných podmínek není nutno navýšení
- výkonnostní sport – podpora není v současné době řešena, v případě příznivých podmínek nutno stanovení pravidel pro přidělení finanční podpory
- Atletika pro děti – dlouhodobě podporovaný projekt, po dobu trvání koncepce se počítá s navýšením
- sportovní akce a aktivity (sport) – viz dotační program Sport (vyhlášený od roku 2002)
- pohybové aktivity – volný čas – viz dotační program Volný čas
- pohybové aktivity – aktivní volný čas 40+ - podpora není v současné době řešena, v případě příznivých podmínek nutno stanovení pravidel pro přidělení finanční podpory

Uvedený finanční plán je vždy závislý od aktuální ekonomické situace v kraji a od schváleného rozpočtu na daný kalendářní rok. Dalším zdrojem krytí vybraných strategických cílů podpory pohybových aktivit mohou být dary od společností, které působí na území kraje, se kterými kraj úzce spolupracuje a které dlouhodobě finančně podporují ÚK.

5. PRIORITY

Priority navrhuje každoročně, podle aktuálních potřeb, Komise pro sport a volný čas Rady Ústeckého kraje ve spolupráci s Výborem pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Ústeckého kraje a s odborem školství, mládeže a tělovýchovy. Společně navrhnou i metodiku strategických oblastí podpory sportu. Další priority budou určovány v závislosti na výši alokovaných finančních prostředků a budou stanovovány formou definování předmětu podpory v uvedených dotačních programech, popřípadě vyhlášení nového dotačního programu či výzvy.

Pro období 2018 – 2020 jsou prioritními oblastmi:

- podpora práce s mládeží včetně handicapovaných sportovců a rozvoj sportovních talentů,
- zajištění účasti reprezentačních výprav kraje na Olympiádách dětí a mládeže ČR,
- podpora sportu pro všechny, veřejně přístupné sportovní akce min. krajského významu,
- vrcholné sportovní akce pořádané na území kraje s mezinárodní účastí,
- vyhlášení nejúspěšnějších sportovců kraje,
- mimořádné sportovní akce popř. sportovní aktivity – individuální žádosti v průběhu roku.

Koncepci schválilo usnesením č. .... Zastupitelstvo Ústeckého kraje ze dne 11. 12. 2017.